

शान्तेन मनसा उपलक्षितो मे गुरुरिहागतेन गौतमाश्रमे आगतेन गौतमपूजितेन रामेणाभिवादितः ॥ ननु मन्मातृदोषात्तिरस्कृत इति प्रश्नांतरं ॥ पूजांगीकारवन्दने अतिरस्कारचिह्नमिति भावः ॥ ९॥ १० ॥ यत्कर्तव्यं तन्नातिक्रान्तं न विस्मृतं किंतु मया कृतमेवेत्यर्थः ॥ भार्गवो जमदग्निः तत्कोपहृता रेणुका परशुराममाता यथा जमदग्निना संगता तद्वदित्यर्थः ॥ ११ ॥ १२ ॥ दिष्ट्या भाग्येन ॥ १३ ॥ विश्वामित्रयत्नत एव तेन सह प्राप्तिस्तत एव च मातुः शापोद्धार इति तं स्तौति अचिंत्येत्यादिना मनसाप्यन्येनाशक्यं चिंतनमति सृष्ट्या

अपि शान्तेन मनसा गुरुर्मेकुशिकात्मज ॥ इहागतेन रामेण पूजितेनाभिवादितः ॥ ९ ॥ तच्छ्रुत्वा वचनं तस्य विश्वामित्रो महामुनिः ॥ प्रत्युवाच शतानंदं वाक्यज्ञो वाक्यकोविदं ॥ १० ॥ नातिक्रान्तं मुनिश्रेष्ठ यत्कर्तव्यं कृतं मया ॥ संगता मुनिना पत्नी भार्गवेणे वरेणुका ॥ ११ ॥ तच्छ्रुत्वा वचनं तस्य विश्वामित्रस्य धीमतः ॥ शतानंदो महातेजारा मं वचनमब्रवीत् ॥ १२ ॥ स्वागतं तेन रश्रेष्ठ दिष्ट्या प्राप्तो सिराघव ॥ विश्वामित्रं पुरस्कृत्य महर्षि मपराजितं ॥ १३ ॥ अचिंत्य कर्मात्तपसा ब्रह्मर्षि रमित प्रभः ॥ विश्वामित्रो महातेजा वेद्येन परमां गतिं ॥ १४ ॥ नास्ति धन्यतरो रामत्वतो न्यो भुविकश्चन ॥ गोप्ता कुशिकपुत्रस्ते येन तप्तं महत्तपः ॥ १५ ॥ श्रूयतां चाभिधास्यामि कौशिकस्य महात्मनः ॥ यथा बलं यथा तत्त्वं तन्मे निगदतः शृणु ॥ १६ ॥ राजासीदेष धर्मात्मा दीर्घकालमरिंदमः ॥ धर्मज्ञः कृतविद्यश्च प्रजानां च हितैरतः ॥ १७ ॥ प्रजापति सुतस्त्वासीत् कुशो नाम महीपतिः ॥ कुशस्य पुत्रो बलवान् कुशनाभः सुधार्मिकः ॥ १८ ॥ कुशनाभ सुतस्त्वासीद्वाधिरित्येव विश्रुतः ॥ गाधेः पुत्रो महातेजा विश्वामित्रो महामुनिः ॥ १९ ॥ विश्वामित्रो महातेजाः पालयामास मेदिनीं ॥ बहुवर्षसहस्राणि राजाराज्यमकारयत् ॥ २० ॥

दिकर्ता परमां गतिं जगतः परमहितप्रदं ॥ अन्येतव मम चेत्याहुः ॥ १४ ॥ गोप्ता अस्त्रदानादिना ॥ १५ ॥ बलं तपो बलं ॥ यथा यादृशं तत्त्वं ब्रह्मर्षित्वं च यथा तच्छृण्वित्यर्थः ॥ वृत्तमिति कचित्पाठः ॥ वृत्तं चरितं ॥ १६ ॥ १७ ॥ सराजा कस्य पुत्रस्तत्राह ॥ प्रजापतीत्यादि १८ ॥ १९ ॥ अकारयत् ॥ स्वार्थे णिः ॥ २० ॥